

Dijital Fotoğraf Sanatının Usta Sanatçısı Ali Alışır

[Sena Kirezçik](#)

- |
- 24 Eylül 2019 12:15

Dijital fotoğraf çalışmaları ile günümüze yeni bir soluk getiren Çağdaş Fotoğraf Sanatçısı Ali Alışır ile sanata üzerine konuştuk.

1978 yılında İstanbul'da doğan Ali Alışır, 1996 yılında Yeditepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nden aldığı başarı bursu ile Grafik eğitimine başladı. Yüksek lisans eğitimini Floransa Accademia Italiana'da Fotoğraf üzerine yaptı. Çalışmalarına Türkiye ve İtalya'da devam eden sanatçı, 2007-2015 yılları arasında Yeditepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ders verdi. Felsefe, sosyoloji, edebiyat, sinema gibi farklı disiplinlerden beslenen Ali Alışır'ın, 2009 yılından beri "sanal" kavramına odaklanarak ürettiği eserleri dünya çapında birçok sergide yer aldı.

Bize biraz kendinizden bahsedebilir misiniz?

Fotoğraf sanatçısıyım. Yaklaşık 15 yıldır çağdaş sanatla ilgi çalışmalar üretiyorum. Hem okul eğitiminden önce hem de eğitimim boyunca uzun bir süre bölümümün dışında resim çalışmalarında bulundum. Üniversiteyi bitirdikten sonra İtalya'ya taşındım. Dijital teknolojinin fotoğraf sanatı ile geliştiği bir dönemde Floransa'da Academia Italiana'da fotoğraf üzerine master yaptım. Eğitimim boyunca fotoğrafın da resim gibi dijital ortamda işlenebileceğini deneyimledim. Tabi bunun yanında İtalya'nın o müthiş dokusu ve atmosferi o dönemdeki nerdeyse bütün sanatsal çalışmalarına yansdı. Kısaca, resim ile gelen yaratıcılığımın zaman içinde fotoğraf ile birleşmesinde yepyeni bir dünya keşfedip bu alanda keyifle ilerlemeye başladığımı söyleyebilirim.

Fotoğraf sanatıyla tanışmanız ve ona yönelmeniz nasıl oldu? Biraz fotoğrafı düşünme biçimizden bahsedebilir misiniz?

Dijital teknolojinin fotoğraf sanatı ile geliştiği bir dönemde ve resim yapmanın bana artık yetmediği bir dönemde İtalya'ya taşındım. Orada resimden gelen yeteneğimi fotoğraf ile birleştirme şansı yakaladım.

Fotoğrafın geçtiğimiz yüzyıl içinde bir anı belgeleme özelliğini fazlasıyla yerine getirdiğini düşünüyorum. Günümüz fotoğrafın artık görsel anlamda sadece

görünen ve görünmeyi gösterme çabasında değil aynı zamanda bir yaratım sürecine de dahil olduğunu söylemek istiyorum. Benim sanatımın da çıkış noktası bu düşüncedir bugün.

Fotoğraf sanatını ya da diğer herhangi bir sanat dalını artık diğerinden ayrı düşünemezsiniz. Yaşadığımız çağ bütün disiplinlerin bir arada kullanıldığı bir çağdır. Bunlar belki de insanoğlunun Rönesans'tan beri biriktirdiği bilgiyi en verimli şekilde kullanma yoludur. Sanatsal anlamda gerçekten belki de ilk defa sınırsız bir özgürlük ortamı içindeyiz. Çektiğiniz görüntülere birtakım sesler katıp kliplere ya da çektiğiniz videolara efektler katıp filmlere dönüştürebileceğiniz bir ortamdayız artık. Fotoğrafın özü dediğimiz şey başından beri zaten kullanım alanı ve bilgisiyle ilgili bir şeydi. Sadece teknolojinin gelişmesi onu bu noktaya taşıdı.

Genellikle eserlerinizi “sanal” kavramı çerçevesinde oluşturuyorsunuz. Peki bu kavramı yapıtlarınızda nasıl işliyorsunuz?

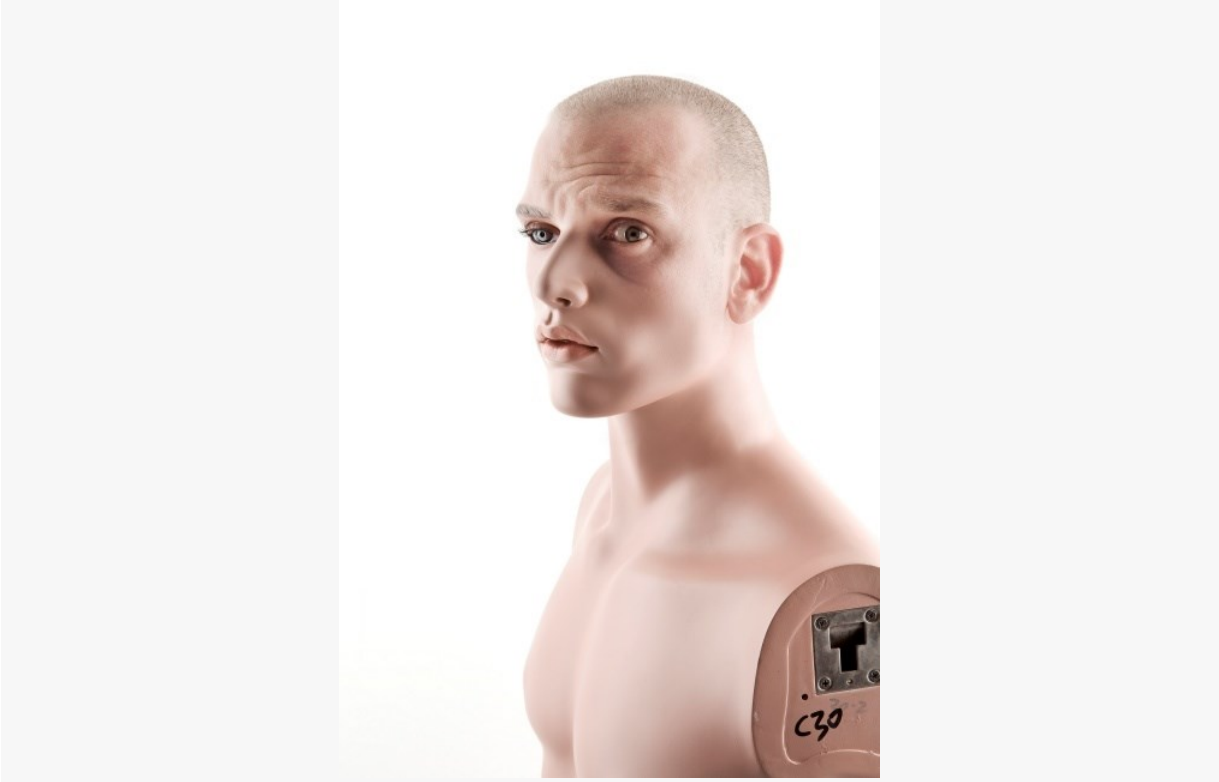
Teknolojik, global, siyasi vs. gelişmeler ve bunların birbirleriyle ilişkileri ve insanlar üzerindeki etkileri çalışmalarına yön verdi. Bu konseptleri oluştururken en sık duyduğum “Bu tür işleri yapmak nereden aklına geliyor?” ya da “Nelerden etkileniyorsun?” türü sorulardı. Bunu bir kez daha söylemekte yarar duyuyorum

çünkü bir sanat yapıtı üretebilmek sadece çalışarak olmuyor. Bütün bu süreçte okuduğunuz kitaplar, seyrettiğiniz filmler ve haberler yaratım süreçlerinize destek veriyor ve tabii ki en önemlisi, hayattan nasıl beslendiğiniz oluyor.

Çalışmaların verdiği mesajların doğru noktalarda başarıya ulaşip ulaşmadığını bilemiyorum. Çünkü toplumsal olarak hafıza ve kültürel refleksleri sanat eserleriyle beraber çok aktif bir toplum olmadığımızı düşünüyorum. Bu reflekslerin gelişmemesini bir Rönesans ya da modern bir sanat dönemi geçirmememizden kaynaklandığını düşünüyorum. Bütün sergilerde olumlu tepkiler bile alsam çalışmalarımın fikrinin doğru yerlere ulaştığını söylemem bu bağlamda zor.

Bence günümüz şimdiden bilimkurgu filmleri aratmayacak bir teknolojiye sahip. En basitinden mekan ve hız algımız bugün kökten değişti. Artık bir yere gitmek, birileriyle etkileşim kurmak için bildiğimiz zaman boyutunu hesaplamıyoruz. Çektiğimiz ya da paylaştığımız görüntüler (internet, e-posta, multimedya mesajları ile) anında dünyayı dolaşüyor, başka insanlarla etkileşime giriyor, haber oluyor, yaşam tarzımızı, modayı, ekonomiyi, siyaseti belirliyor.

Bir zamanlar insanlar "Gelecekte makineler her işi yaparsa bize kalan bunca boş zamanda biz ne yapacağız?" diye soruyorlardı ama bugün böyle bir boş zamanımız olmadı. Ben teknolojinin dünyayı daha iyi bir yer yapacağına dair beklentimden vazgeçmedim. Ama bir taraftan da her gün bir robot gibi gerçekleştirmeleri gereken tüm eylemleri yinelemekten başka bir şey yapmayan, içleri boşalmış, yalnızca biyolojik bir yaşantı sürdüren maddi varlıklara dönüşmeye başladığımızı da söylemekten vazgeçemiyorum. Sanal kavramıyla ilgili açtığım bu sergiler ile modern insanın yalnızlığı ve biraz da çaresizliğini ortaya koymaya çalıştım.

Ali Alışır, Sanal Bedenler II, 2009

Ali Alışır, Sanal Mekanlar, 2010

En büyük ilham kaynağınız ne?

Hayatın kendisi herhalde, yani her şey. İnsanların ürettikleri sanatın, okudukları binlerce sanat tarihi kitabı ya da izledikleri sanatla ilgili belgesellerden ziyade, hayatın kendisi olduğunu düşünüyorum. Kafede yapılan sohbetler, yeni ilişkiler, tanıştığım yeni insanlar, gezdiğim ve gördüğüm yeni coğrafyalar benim için bütün sanat tarihinden daha değerli. Hayatın kendisi sanattan her zaman daha ağır basıyor. Benim için ilham kaynağı burada.

Hayvan Çizimi Ustası Arne Olav Gurvin Fredriksen

Yakından takip ettiğiniz, dijital fotoğraf sanatı üzerine çalışan kişiler veya Instagram hesapları var mı?

Sosyal Medya'yı pek aktif kullanan bir sanatçı değilim. Dijital sanat ya da plastik sanatlar diye ayırmak istemem. Ruhu olan ve samimiyetle yapılmış her çalışmaya saygı duyuyorum. Genç bir sanatçıyken Rene Magritte'in çalışmaları beni derinden etkilemişti. Zaman ilerledikçe birçok sanatçı etki alanıma girdi. Son dönemlerde Shinichi Maruyama ve Frederic Fon Tenoy'un işleri ilgimi çekiyor. Bir

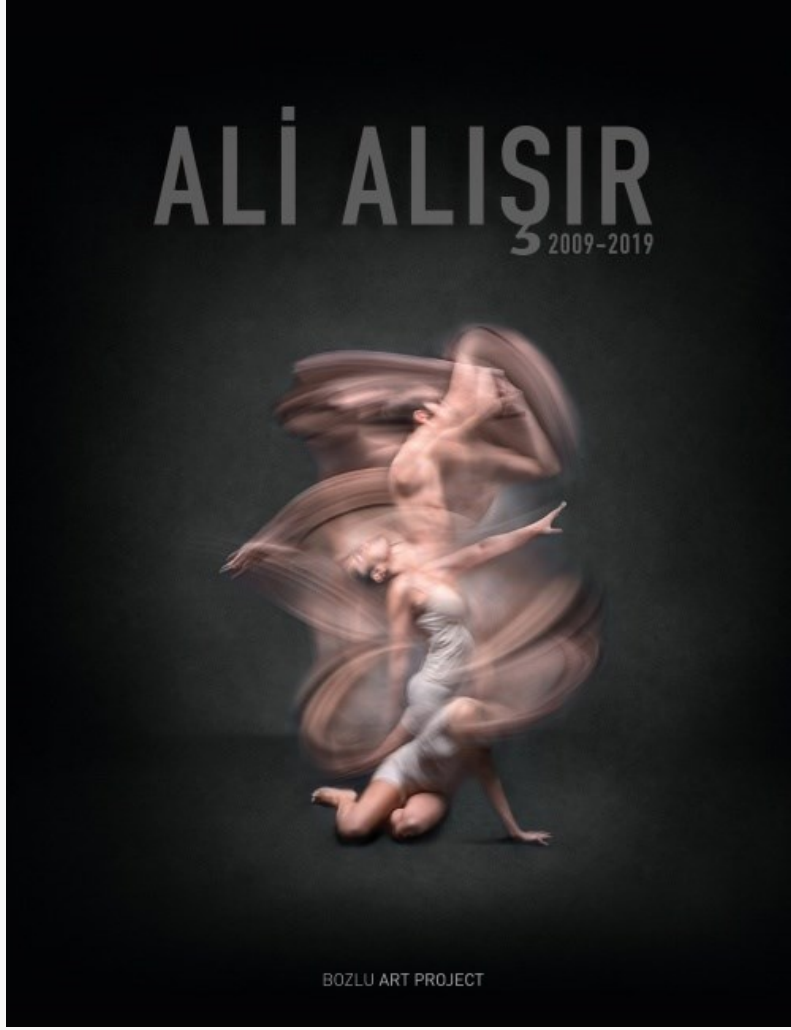
tarafından Barok dönemde çalışmalar üretmiş sanatçıların işlerini incelemeyi sürdürüyorum.

Rene Magritte, *The Lovers*

“Ali Alışır 2009 – 2019” isimli yeni kitabınızın 24 Eylül’de çıkacağını duyduk. Kitabı ve kitabın ortaya çıkış serüvenini kısaca anlatabilir misiniz?

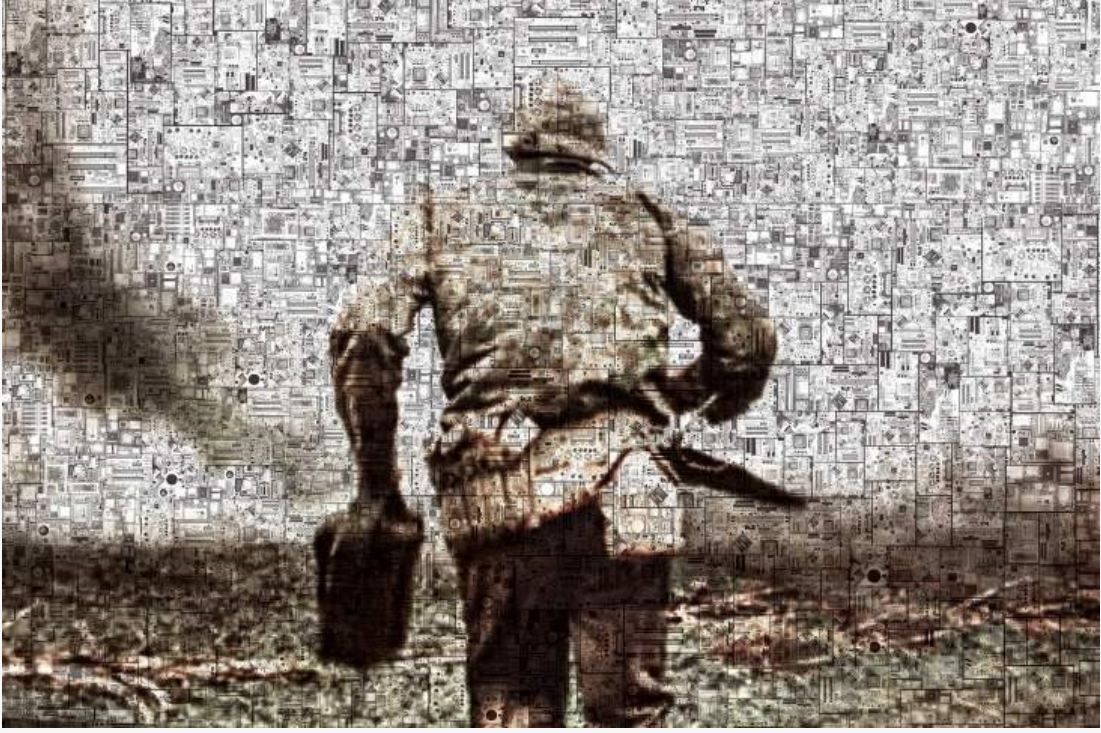
Galerim Bozlu Art Project ile kitap projesine yaklaşık 1 yıl önce başlama kararı verdik. Bu bir yıllık süre içinde sayısız toplantı gerçekleştirdik. Kitabı sevgili Derya Yücel kaleme aldı ve eşim Şeyma Alışır tasarımını yaptı. Kitapta sanatsal olarak geçirdiğim dönemleri, etkilendiğim sanatçılara ve yapıtlarına yer verirken, çalışmalarımı nasıl ürettiğime dair bilgileri de okuyucularla paylaşmaya çalıştık. Bu kitap yalnızca son 10 yıllık sanat hayatımı değil aynı zamanda sanatsal olarak esinlendiğim ve beni hala sanatçı olarak beslemeye devam eden birçok konuyu da izleyici ile paylaşmayı hedefliyor.

Kitabın yayınlanmasına paralel olarak bir de yeni kişisel serginiz başlayacak. Biraz da ondan bahsedebilir misiniz?

Bu sergiyi galerimle beraber son 10 yıllık sanat hayatıma ışık tutan kitabım ile eş zamanlı olarak düzenliyoruz. Sergideki yapıtlar geçmişten bugüne üretimlerime ışık tutmak amacıyla seçildi. Sergide Sanal Bedenler, Sanal Mekanlar, Sanal Savaşlar, Sanal Manzaralar, Kozmos ve Melez Ruhlar serilerimden eserler görülebilir. Sergilerimdeki eserler yaşadığımız hayata sosyolojik ve toplumsal eleştiriler getirirken bir taraftan da insanlığın maddi ve manevi süreçlerini sorgulamayı amaçlıyor.

Ali Alışır, *Sanal Savaşlar*, 2013

Önümüzdeki dönem için planlarınız neler?

24 Eylül – 26 Ekim arasında gerçekleşecek olan kitap tanıtımı ve yapıtlardan bir seçki sergimle eşzamanlı olarak, 16 Ekim tarihinde Montreal'deki galerim Galerie Le Royer'de açacağım "Melez Ruhlar" serimin yeni çalışmaları sergilenecek. Aralık ayında ise yine aynı galeri ile beraber işlerim Miami Art Fair'de sergilenecek.

